

četrtletno 4 dinarje ali 16 kron. Iz ven Jugoslavije bo stal celoleino 25 dinarjev ali 100 kron. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pridno agitirali za nove naročnike, da se število naročnikov podvoji, potem lahko obljubimo, da bo list izhajal vedno na osemih straneh. Naš list naj ne manjka v nobeni slovenski krščanski hiši!

Agitacijski teden za dobre časopise gre h koncu. Pa agitacija se ne sme pomehati. Vsak dan porabimo v to, da razširimo dobre liste. Kjer se agitacija še ni razvila ta teden, naj se razvije naprej do Novega leta in še v januarju. Število naših naročnikov se mora podvojiti. Zatorej na delo, da nas bo čim več zbranih okrog dobrega časopisja! Zupnija, v kateri so razširjeni dobri časopisi, je tudi dobrega, krščanskega duha!

Agitacija za naše liste se od dne do dne bolj širi po Spod. Stajerski. V nekaterih župnijah naš prietaši živahno delajo. Razdelili so letake in jih sedaj zahtevajo še več. Tudi nadržalne pole si naročajo. Agitacija gre od osebe do osebe. Može in žene, mladeniči in dekleta tekmujejo med seboj. Iz nekaterih župnij smo dobili že nad 50 novih naročnikov. Tako je prav! Protiverski listi morajo izginiti iz krščanskih hiš, in naši katoliški listi morajo v vsako hišo!

Našim agitatorjem! Prihodnji mesec in sicer v božični številki bodo dobili naročniki Straže in Slovenskega Gospodarja priložen stenski koledar za leto 1922. Tisti, ki še nimajo naročenih naših listov, naj takoj pristopijo kot novi naročniki, da se bodo deležni stenskega koledarja. Kdor pride po Božju, koledarja sveda ne bo mogel dobiti, ker se ga bo tiskalo samo toliko, kolikor se ga bo rabilo za božično številko. Na delo torej takoj za nove naročnike!

Jezni so, da kar besnijo proticerkveni in protiverski časopisi, ko smo jim napovedala odločen boj. Zmerjajo in psujejo naše agitatorje, posebno pa agitatorice. To kaže, da smo jih zadeli v živo! Izpovedni smo jim tla v marsikateri občini, naročniki jim odpadajo in jih zapušča, ker so spoznali, da so jih liberalci in samostojneži ter socialni demokrati samo farbali in goljufali. Zato pa somišljeniki, na delo, dokler zadnji nekrščanski list ne izgine iz občine in iz župnije!

Nad 50 novih naročnikov za Slov. Gospodarja je pridobila vrla mladenka Gabrija iz Orehove vasi pri Slivnici. V dveh vaseh je dosegla tako sijajen uspeh. Bog živi delavno in vztrajno širiteljico katoliških časopisov! Tovarišice po vseh župnijah in vaseh, posnemajte! Pojdite od hiše do hiše, od vasi do vasi na delo za razširjenje Slov. Gospodarja. Če potrebuje jete listine za nabiranje novih naročnikov, pišite na: Upravništvo Slov. Gospodarja v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Mladenič Anton Vauportič iz Libanje pri Ormožu je imel pri nabiranju novih naročnikov za Slovenskega Gospodarja veliko srečo. Postal nam je celo vrsto novih celoletnih naročnikov. Fantje po drugih krajih vzgledujte! Tekmuje z delavnim Tončkom iz Libanje!

Samostojni državotvorci.

Po „zaslugi“ slabostojnega ministra Pucelja so razni literanti oškodovali našo državo za ogromne milijone. „Beogradski Dnevnik“ piše, da je ministrski svet te dni razpravljal o Puceljevi prodaji volov, s katero so razni visoki mešetarji ogoljufali državo za velike svote. Stvar je sledeča: Naša država je prešla pred nekaj dnevi na račun vojne odškodnine 17.000 volov. Ker vlada iz mnogih razlogov teh volov ni hotela razdeliti med ljudi, jih je nameravala potem javne licitacije svobodno prodati. To bi bilo tudi pravilno: na žalost se pa ni zgodilo. Kmetijsko ministrstvo, v katerem zagovaruje slabostojni Pucelj, je prodalo vseh 17.000 volov brez licitacije potomo direktne pogodbe po ceni od 3.79 dinarjev — 15.18 kron, za kilo žive teže. Živino sta odkupili tvrdki „Promet“ iz Zagreba in „Impeks“ iz Ljubljane. Glavni mešetar v tej umazani kupčiji je bil Grk Belojanis, svak Radomira Pašiča, sina sedanjega ministrskega predsednika Nikole Pašiča.

Se istega dne, ko je bila popoldan poslanec Urek tega moža davčni oblasti, da je — po mnenju Ureka — preveč po ceni oddal svoje posestvo. Poslanec so dosedaj branili ljudstvo pred prevelikimi plačili, poslanec Urek pa naznanja kmeta oblasti, ker po njegovem mnenju država ni dobila dovolj pristojbin. Urek si naj zapomni to: Vsako nasilje nekaj časa drži, a odpor pride kmalu in obračun. Zaveda se naj tega, da je po celem Posavju osovraženi v vrstah samostojnežev tako, da bolje biti ne more. Ne bo dolgo, in Urek bo moral zapustiti svojo novo hišo in se preseliti v kak drug kraj ker v Posavju ne bo mogel — vzdržati.

Surovost samostojnega poslance Ureka Iz Pišec nam pišejo: Zadnji „Gospodar“ je objavil skrajno surovo pismo globoškega Ureka poslancu g. Pusenjaku. Nem, da se bo vsa naša slovenska javnost zgražala nad podivjanost, ki odseva iz Urekovega pisma. Mi Pišečani, ki poznamo Ureka kot sorojaki, se prav nič ne čudimo, da ne more svoje nekako prirojene surovosti ter podivjanosti prikriti in zatajiti niti v pismu na poslanca-tovariša. G. urednik, da boste Vi in javnost znala presojati Urekove divje izbruhe jeze, Vam odkrito pišem kot Urekov rojak, da je on poslanec Urek brat onega Ureka, ki je svoj čas kot ropar, razbojnik ter ubijalec umrl v jetnišnici. Ako je bil Urekov brat tak bogasvarar, potem se ne smemo čuditi, če je tudi g. Ivan Urek bolj na divjo plat, ker je tudi v njem ista kri kot v njegovem rajnem bratu, ki je bil izvržen človeštva in je s svojim razbojništvom utisnil celim Pišecem pečat dolgoletne sramote. Toliko v kratko pojasnilo, da bo zvedel tudi slovenski kmet, kaka je bila gospoda zborniškega podpredsednika najbližja — žlahta.

Kako skrbijo samostojneži za slovenskega kmeta? Kmet. družba v Ljubljani bi rada na vse načine razširila Samostojno stranko. Osobito si pri zaideva za moč Samostojne oboževatelji Sušteršičeve gospodarske organizacije Pirc in dolgočasni tajnik Lah. Da bi mogla razviti živahno agitacijo za snod Samostojne na Bledu in prisrbebi udeležencem polovčno vožnjo sta „priredila“ razstavo živine na ta način, da sta v bližini Bleda bivajoče samostojneže pregovorila, da so nekaj glav živine pripeljali na Bled. Uničujoče kritiko se izrekli strokovnjaki o tej razstavi, katero so si na državne stroške ogledali referenti iz Beograda in Ljubljane. Samostojneži so dosegli svoj namen; vsled polovične vožnje je več samostojnežev romalo na Bled, „veščakom“ a la Jamnik, Zabavnik, Znidarič, Rohrman, Sancin, Skalocky Gorican, Belle itd. pa je država povrnila stroške, katere so imeli radi udeležbe na shodu Samostojne na Bledu, a pardon radi obiska fingirane živinorejske razstave na Bledu.

Peto kolo v ministrskem svetu je samostojni minister Pucelj. Nihče ga ne pošluša in ne vpraša. To pa našim samostojnežem, zlasti ministru mesarju Pucelju, ni po volji, vsled česar v enomer grozi, da bo odstopil. Ker pa le neče odstopiti, mu pravijo, da je v vladi „peto kolo“!

Uganka o Mermoljevih 500.000 K se do danes ni pojasnjena. V „Kmetijskem listu“ Mermolja skuša zakriti javnosti, da si je na čuden način za časa svojega poslančevanja prisluzil okoli pol milijona kron. Res pa je, da je prišel Mermolja reven kot cerkvena miš v naše kraje. Imel je samo par tisoč kron. Na kupljenem posestvu je bil dolžen nad 10 tisoč kron. Ni imel ne prave postelje ne pravega perila; to bi se ne bilo nič hudega. A da si je ta prerok v dobrem letu nabasal v Beogradu in Ljubljani toliko, da razpolaga danes kar z pol milijonom, to pa je za navadnega človeka vendar prevelika uganka. Če bo sedanji način vladanja vsakemu samostojnežu točko nesel kot Mermolji, potem bodo vsi samostojneži v enem letu milijonarji. Iz St. Jakoba nam poroča zanesljiv mož, da je Mermoljev sin na sokolski veselici plačeval sokoličem to liko jedi in pijače, da je plačal skupne cehe okoli 4000 K. Ko so ga nekateri vprašali, odkod ima toliko denarja, je odgovoril: Mi se vam lahko vsem v pest smejem! Naš oče ima več denarja, kot ima kak sentjakovski kmet listja v listniku. — Za izjavo mladega Mermolje ima naš poročevalec zanesljivo priče na razpolago. — Da, da, kdor zna, pa zna! Živijo Mermoljeva samostojna polmilijonska politika!

Poslanec naznanja kmeta! V celem Posavju se ljudstvo zgraža, tudi samostojneži, nad postopanjem posl. Ureka. Mož je silno oblašten, njegova bi morala povsod obveljati, sicer gorje mu. Maščevalnost Ureka ne pozna meje. V župniji Pišec živi posestnik J. Urek, ki ni sorodnik poslance, kateri se je zameril veličnemu poslancu. Iz maščevanja je naznanil po-

tudi potrdilo, da se ni mogel več izkazati, da je res plačal. Nevarnost je bila velika, da bo moral 9500 K plačati še enkrat. V tej sliki pride Marinič v pisarno Kmečke zveze. Dva gospoda takoj gresta z Mariničem v hranilnico ter zahtevata od ravnatelja Vodeba pojasnila. Pri hranilnici so bili v velik zadregi. Izjave uradnikov se niso ujemale. Ravnatelj Vodeb je govoril drugače, in drugače zopet uradnik Kocmut. Videlo se je, da cela stvar gre „štima“. Marinič gre nato k dr. Leskovarju, da vložijo tožbo zoper Mestno hranilnico in njene uradnike. Tožbe pa so se demokratični gospodje z Vodebom in dr. Irgoličem vred tako prestrašili, da so prišli k dr. Leskovarju in plačali vse tožne stroške ter prinesli Mariniču tudi potrdilo, da je plačal 9500 K.

To je vendar velikanski skandal, ako pri denarnem zavodu, kakor je Mestna hranilnica, hočejo utajiti, da niso sprejeli denarja od osebe, kateri so izdali potrdilo o prejemu. Ako bi Marinič ne imel priče, ki so videli, da je plačal 9500 K, bi bil moral plačati še enkrat. Kaj porečejo k temu postopanju ljudje, ki v Mestni hranilnici vlagajo svoj denar ali ki tam sploh kaj plačujejo? Ali bo od zdaj za naprej res treba, da si bo moral vsak ki pri tem zavodu vloži ali založi denar, prignati seboj več priče, da je res vložil, ker drugače je mogoče, da mu vplačilo vkljub potrdilu utajijo? Ali se bodo s časom vlagatelji za vsako vlogo morali preklajati z ravnateljem Vodebom in njegovimi uradniki, ter klicati sodišče na pomoč? Ako hranilnica tako postopa, potem morajo izgubiti ljudje vsako zaupanje do nje. Kdo še bo nosil denar v tak zavod!

Skraini čas je že, da se pri Mestni hranilnici razmere temeljito spremenijo. Zahtevati pa mora izpremembo mestna občina prej ko mogoče. Demokratiška klika mora izginiti in z njo mora izginiti tudi nesposobno in nezanesljivo uradništvo. Se le potem si bo zavod zopet pridobil zaupanje pri ljudstvu, ki ga je nekdanj imel, ki pa ga je v zadnjem času polagoma zapravil. Ako se nedostanki v najkrajšem času ne odpravijo, proti nevarnosti, da začne ljudstvo dvigati svoj denar ter ga nalagati drugod. Skodo pri tem bo trpela samo mestna občina. Torej napravite red, dokler še ni prepozno!

Tedenske novice.

Pet milijard primanjlkaja. Dne 18. 11. m. se je zvečer v Beogradu vršila seja ministrskega sveta. Kot prvi je referiral finančni minister dr. K. Kumanudi o državnem proračunu. — Kljub znatnemu znižanju raznih postavk — zniževali so sigurno pri najpobrednejših izdatkih — še znaša primanjlkaj ali deficit vedno 1300 milijonov dinarjev ali 5 milijard in 200 milijonov kron. Dohodki znašajo 4 milijarde 900 milijonov dinarjev, izdatki pa 6 milijard 200 milijonov dinarjev. Finančni minister je predlagal nove — davke, zvišanje dosedanjih, itak že neznosnih davkov in premoženjski davek. To povišanje bi naj trajalo eno leto. Ni še namreč dolgo od tega, oddar so vladni listi pisali, da je vlada spravila dohodke z izdatki v ravnotežje, sedaj pa finančni minister naenkrat izjavlja, da imamo 5 milijard deficita Soodgovoren za vsa nova bremena bo zopet minister Pucelj!

Solarske maše in krščanski nauk bodo odpravili iz šol. Tako so sklenili v višjem šolskem svetu v Ljubljani. Ta sklep so napravili liberalci, demokrati in zastopniki samostojnežev, ki imajo v višjem šolskem svetu večino. Krščanski moške in dobre matere! Zdj vidite, kake kristjani so demokrati in samostojneži. Na shodih in v svojih listih se delajo grozno pobožne in lažejo, da se potegujejo povsod za Cerkev in sv. vero, v višjem šolskem svetu pa glasujejo za o, da se odpravi šolarske sv. maše in da se otrokom ni treba več učiti krščanskega nauka, ako stariši tega ne želijo. Samostojneži in demokrati so torej za to, da mladina zraste brez Boga. V kadi veri bodo zdaj vzgajali svoje otroke, še niso povedali, pa toliko so se izdali, da jim za katoliško vero nič več ni! Kdor še zdaj drži z demokrati in samostojneži ter bere njihove brezverske liste, je ravno tako nasprotnik in

Škandal v mariborski Mestni hranilnici.

V mariborski mestni hranilnici (poprej občinski „šparkasi“) na Slomškovem trgu sedijo sami demokrati poleg nekaj narodnih socialstov. Tudi uradniki so sanji Sokoli in demokrati. Na čelu vse te družbe stoji dični dr. Irgolič, ki se je kot vladni komisar oziroma gerent vkljub izrecni prepovedi deželne vlade in brez sklepa hranilničnega odbora po svojem prijatelju in nastavljenec, hranilničnemu ravnatelju Vodebu dal izplačati iz hranilnične blagajne 25.000 kron, katere je pa potem iz strahu pred svojim naslednikom g. Pusenjakom en dan pred predajo poslov zopet prinesel nazaj. Ti liberalci kaj čudno gospodarijo v mariborski mestni „šparkasi“, kakor kaže naslednji slučaj:

Posestnik Frano Marinič iz Starš pri Ptujju je moral vsled sklepa mariborskega sodišča položiti kot sodni depozit (vloga) pri Mestni hranilnici v Mariboru 9500 K. Sed je še isti dan, t. j. 6. okt. 1921 k hranilnici, oddal tam sodniški poziv in rekel, da bi rad položil 9500 K. Uradnik Sos je prevzel sklep in začel vpisovati. Čez nekaj časa ga pokliče uradnik Kocmut k blagajni, kjer Marinič pred dvema pričema plača 9500 K in dobi od blagajnika potrdilo, da je plačal. Čez nekaj dni pa dobi poziv, da se naj zgleda pri hranilnici. Ko pride dne 15. oktobra v hranilnico, mu začnejo uradniki tam praviti, da ni plačal onih 9500 K. Marinič potegne iz svoje listnice potrdilo o plačanih 9500 K. Uradnik mu pa potrdilo izfrga iz rok in mu ga ne da več nazaj. Tako so pri Mestni hranilnici vzeli Mariniču

sovražnik sv. Cerkev in Boga, kakor so liberalci in samostojenci, ki sveto mašo in krščanski nauk mečejo iz šol. Zato pa katoliški Slovenci! Proč od demokratov in samostojencev. Proč z njihovimi brezverskimi listi! V vsako hišo pa se potrudite spraviti katoliške liste, da bodo vaši otroci ostali katoliški! Na ta način bode vsi, ki širijo katoliške liste, pravi apostoli slovenskega ljudstva, ker mu bode ohranili najlepši biser, to je sv. vero.

Blazen centralizem prinaša našim Frekmurcem dan za dnevom novih obrot. Te dni so premislili iz Prekmurja na Stajersko celo vrsto — prav dobrih učiteljskih moči, na njihova mesta so pa imenovali vnete agitatorje za Sokola.

Samostojne trdnjave se majojo. Dobova pri Brezicah je bila skoraj popolnoma samostojna. Zdaj pa so Dobovčani spoznali samostojne farbarje in dobili smo iz nekdanj samostojne Dobove 17 novih naročnikov. Tako je prav! Naj ta vzgled posnemajo tudi drugod!

Zupanske zveze po okrajih naj skladičejo še pred Novim letom vse župane celih sodnih okrajev na skupen posvet. Ako potrebujete govornika, javite to Zupanski zvezi v Ljubljani (Jugoslovanska tiskarna) ali pa Tajništvu SLS v Mariboru.

11. decembra 1921

imajo vse Kmet. zveze celjskega okrožja velik občni zbor.

Za župana občine Sv. Miklavž pri Mariboru je bil dne 18. novembra izvoljen odlični mlad pristaš SLS, g. Jožef Vauhnik iz znane spoštovane Vauhnikove rodbine. Za svetovalce so bili izvoljeni: Jakob Florjančič, Fr. Florjančič in Jožef Zalokar. Prva dva sta vrta našince, tretji pa je pristaš soc. demokratske stranke. Zvestim našincem iskreno čestitamo!

Tajništvo SLS v Mariboru objavlja, da naj vsakdo, ki pride po navšte ali navodila v tajništvo, ali želi, da se mu napravi prošnja, vse svo je želje z natančnimi podatki vred napiše na list papirja. Osebo izpraševanje v pisarni pri obilnem obisku vzame tajniku preveč časa. Strankina pisarna v Mariboru je napravila v mesecih september, oktober in november nad 500 brezplačnih prošenj in vlog v davčnih in vojaških zadevah. Pisarna Kmet. zveze oz. Slovenske ljudske stranke se nahaja v Mariboru v Cirilovi tiskarni, v Celju pa v hotelu "Beli vol".

Seje cenilne komisije za demodnino za mariborski politični okraj očajo od 5. decembra naprej. Vsi naši člani morajo priti k sejam vsak dan, opozarjamo še enkrat vse naše člane, da vložijo pri vsakem slučaju, kjer se uradnik opira samo na domnevanje in ovadbe spicelijnov (tako zvane uradne podatke), ugovor z zahtevo, da se mora upoštevati napoved davkoplačevalca. Se enkrat prosimo vse našince v komisijah, da na podlagi resničnih podatkov in pravičnosti z vsi odločnostjo branijo prizadete.

Zmešujava nad zmešujavo. Naše ljudstvo je nevoljno, ker jih financarji in davčne oblasti vsak dan nadlegujejo z drugimi zahtevami. Kar danes velja, je že jutri za nič. Tega pa niso krivi financarji, ampak sedanja zmešana liberalno-samostojno-radikalno-turška vlada. Ne bo bolje, predno ne bodo volilci pomedli liberalce in samostojence iz vlade.

Mlekarice, katerim se je na mariborskem trgu zgodila krivica, da so jih poklicani in nepoklicani ljudje zadnji čas psovali, suvali in na drug način z njimi surovo postopali naj opišejo vsak tak dogodek in pošljejo opis uredništvu Slov. Gospodarja. Naše občinske zastope in Kmetijske podružnice v okolici pa naj odločno ugovarjajo proti nasilnemu postopanju napram našim ljudem. To je vendaj od sile, da bi smeli odurni ljudje naše viničarke in posestnice v zahvalo da prinesejo živila na trg, se psovat, in jih suvat. Tudi pošteno mesno prebivalstvo obsoja postopanje raznih dektivov in takih ljudi napram mlekaricam.

Protiv prinašanju mleka na mariborski trg je nastopil "Tabor", glasilo demokratskih veriznikov. Dne 22. novembra je zapisal ta-le stavek:

"Naj ostanejo mlekarice lepo doma in ne trajo časa s potjo v mesto". Taboru ne ugaja, da se zavzamejo za uboge mlekarice, ki jih na trgu psova, kot kake zločinke. Demokratski "Tabor" pa res lepo agitira za pravičnost!

V prvi letnik bogoslovnega učilišča v Mariboru so vstopili sledeči čč. gg.: Adamič Adolf, Ivenci pri Vojniku; Boštel Tone, Sv. Miklavž nad Laškim; Canjkar Stanjko, Sv. Tomaž pri Ormožu; Časl. France, Podhom pri Gornjemgradu; Drvodol Lojze, Crna na Koroškem; Držečnik Jože, Ribnica na Pohorju; Dorvat Stefan, Cirkovec pri Ptujju; Janžekovič Ivan, Moškanjci pri Ptujju; Klasinc Franjo, Cirkovec pri Ptujju; Meško France, Lahonci pri Ormožu; Orel Janko, Mozirje; Peitler Lojze, Sv. Lovrenc na Pohorju; Stakne Drežče, Zgor. Gorče pri Braslovcah; Zalar Slavko, Sv. Križ pri Ljutomeru; Zolnir Joško, Varoš pri Makolah.

Kratke dahovne vaje, ki se pričnejo dne 10. decembra ob 10. uri in se končajo popoldan dne 11. decembra t. l., se bodo vršile v Mariji Nazarjah v prvi vrsti za Orle Savinjskega okrožja, pa tudi za vse fante v Čornji in Spodnji Savinjski dolini, ki se zanimajo za naše organizacije. Čč. gg. župniki se naprošajo, da prijavijo vijo število udeležencev župniškemu uradu v Mariji Nazarju vsaj do dne 5. decembra, da se bodo stanovanja preskrbela. Za hrano pa bodo morali udeleženci sami skrbeti.

Novi zvonovi. Poročilo iz Hoč. — Dne 23. oktobra t. l. se je vršila v Hočah nenavadno velika slovesnost: g. stolni prošt dr. Martin Matek je blagoslovil naše nove zvonove. Dne 19. marca t. l. se je začelo zbiranje denarja za nove zvonove. Župan in cerkveni klučar Anton Vernik in načelnik konkurenčnega odbora Jožef Gselman sta z veliko vneto nabirala in ljudje so toliko darovali, da se je v kratkem času nabralo 160.000 kron. Tvrška v Jesenicah je izvršila delo. Največji zvon tehtal 3000 kg in je torej največji zvon v celi Sloveniji. Drugi ima 1400 kg, tretji 800 kg. — V soboto, dne 22. oktobra, dopoldan, so tarani šli v obilnem številu voznom na nasproti, ki so v spremstvu Orlov na konjih in razvranjske požarne brambe pripeljali lepo ovenčane zvonove. Medtem so že pridne roke z lepimi venci ozaljšale cerkev, cesto in sedem slavolokov na čast blagosloviteljem in zvonovom. V nedeljo se je g. stolni prošt dr. Matek iz Maribora pripeljal Predvsem je nanovo preslikano cerkev blagoslovil, potem pa je v krasni pridigi obilni množici vernih razložil pomen zvonov za življenje krščanskega ljudstva. Po slovesni maši je blagoslovil zvonove. Imena novih zvonov so: Jurij, Jožef in Marija. — Zvonovi imajo tako močan glas, da se jih sliši štiri ure daleč. Posebna hvala gre županu Antonu Verniku, ki je vse podjetje oskrbel in vodil, in gosp. stolnemu proštu dr. Mateku, ki je s svoje navzočnostjo počastil celo slovesnost.

Pročil se je v Framu Iv. Dvorščak iz Rogoze pri Hočah z vrlo mladeno Liziko Marin iz Ješenc. Vrlima novoporočencema obilo sreče!

Novice iz Loke pri Zidanem mostu. Lansko leto so na Bregu, to je med Loko in Sevnico, na železniški progi naredili še eden tir, da se vlaki srečajo: letos 1. julija pa so tam odprli tudi postajališče za osebni in priljazni promet. — Umrl je Jakob Morinc v 90. letu starosti. Bil je veliko let ključar župniške cerkve. — Pri izlivu Gračnice v Savinjo med Zidanim mostom in Rimskimi Toplicami je vstala nova tovarna za visoke lesene podpetnike. — V katoliško Cerkev sta bila sprejeta dva pravoslavna moža: Ivan Gojovač iz Moskve in Miloje Milojevič iz Srbije.

Pregled invalidov v Celju se vrši v invalidnem domu dne 23. novembra za celjsko okolico, 24. novembra za Teharje in Svetino, 25. in 26. novembra za meso Celje in Smartno v Rožni dolini. Pregled se vrši vsakokrat od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Gnezdo vlomilcev. Mariborski drž. policiji se je posrečilo izslediti pravcato gnezdo vlomilcev, ki so že delj časa izvrševali velike in drzne vleme. Med drugim so n. pr. v nek vagon in odnesli usnja v vrednosti 300.000 K.

Retirani so bili brezposelni delavec Maks Zvare iz St. Petra, brata Karla in Janez Remer, posestnica Marija Senekovič s svojim sinom iz Pobrežja pri Mariboru. V zvezi s to stvarno družbo je bil tudi nek Jurij Arbeiter. Pri poslednjem so našli celo zalogo ukradenega blaga. Upati je, da se je policiji posrečilo napraviti konec držnim vlomom v mariborski okolici.

Samomor učiteljice. Pred tednom je učiteljica višje ljudske šole v Zagrebu 24 letna Danijela Spicer, hči upokojenega podpolkovnika skočila v Savo, kjer je utonila. Truplo utopljenke so preteklo nedeljo izveli iz Save. Kot vzrok samomora se navaja nesrečna ljubezen.

Zdravnik — zapeljivec. Pred kazenskim sodiščem v Zagrebu se je te dni vršila kazenska razprava proti odgojiteljici Ruži Pakič, ki je letos poleti z revolverjem hudo ranila znane zagrebškega zdravnika dr. Herzoga. Tekom razprav je bilo dognano, da je dr. Herzog zapeljal odgojiteljico Pakič, ne da bi ji bil poročil. Zapeljana Pakič se je preselila v Sarajevo kjer se je zaročila z nekim trgovcem, kateri je pa zaroko razdril, ker je izvedel, da je zaročenka imela ljubimsko razmerje z zdravnikom dr. Herzogom. V obupnosti se je dekle odpejalo v Zagreb, si tamkaj kupilo revolver ter zapeljivca hudo ranilo. Sodišče je obtoženko obsodilo na tri mesece ječe, toda obsodba je bila izrečena pogojno, to se pravi da ostane nezvršena, ako obsojenka svojega dejanja ne bo več ponovila. Obtoženka, kakor tudi poslušalci so obsodbo veselje pozdravili.

Nepošten polkovnik. Naš vojni minister general Zečevič je poslal komisijo za nakupovanje vojnega gradiva na Dunaj. Tej komisiji je predsedoval polkovnik Vasič. Ker pa finančni minister iz gotovih razlogov ni zapal tej komisiji, je poslal za njo na Dunaj načelnika finančnega ministrstva, nekoliko pozneje se pa tudi enega višjega policijskega uradnika. Poslednjemu se je posrečilo zasačiti polkovnika Vasiča v tranutku, ko je ponujal nekemu agentu 100.000 dinarjev nagrade, ako zahteva za kupljeno blago višje cene, kar bi neslo Vasiču več milijonov. Da je mogel višji policijski uradnik zasačiti polkovnika Vasiča s svojimi nepoštenimi nameni, se je v sobi, kjer se je vršila kupna pogodba med Vasičem in agentom, skril v omaro. Na ta način je slišal ves pogovor med Vasičem in agentom. Polkovnik je bil takoj spravljen pod ključ.

Novi koledarji. V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru sta ravnokar izšla: 1. Pisarniški skladni koledar za leto 1922, ki se je že lansko leto bil zelo prikupil. Stane brez poštnine 20 K. 2. Mali stenski koledar za leto 1922, nalepljen na kartonu. Stane brez poštnine 5 kron.

Koledarček KZ z bogato vsebino se dobi: v Cirilovi tiskarni v Mariboru, v Tajništvu Kmet. zveze v Mariboru, Koroška cesta 5 in v Tajništvu SLS v Celju, "Beli vol". Izvod lično vezane knjižice stane 18 K. Prosimo naročiti. — Tajništvo SLS in KZ.

Na svatbi Kokol-Muršič v Sv. Petru pri Mariboru so veselje gostje nabrali 120 K za Dijaško kuhinjo.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Zakaj pretakamo? Prvič zato, da ločimo čisto vino od drož, drugič pa, da vino dobro prezračimo. Zrak upliva ugodno na droži, ki plavajo še v mladem vinu; one zopet ožive in začnejo pretvarjati zadnje ostanke sladkorja v alkohol. Zrak pa tudi izločeva beljakovine vina, ki postaja bolj čisto in stalno.

Pretakajte po možnosti ob mirnem in lepem vremenu. Vsa posoda, katero rabite, mora biti čista, zelo čista. Starci so mnenja, da mora vino dolgo ležati na drožeh, da postane bolj močno. To pa ni res. Ako bi vino predolgo ležalo na drožeh, bi se lahko skvarilo ker se začnejo droži razkrajati. Vino se mora kolikor mogoče čisto pretočiti. Posebno ob pretakanju mora biti v kleti čist in zdrav zrak; prezračite kleti pred pretakanjem. —

Skrajna snaga pri pretakanju nam je porok, da dobimo čisto, zdravo in okusno vino.

Prvo pretakanje vina. Mošči so večinoma odvrekli in se polagoma čistijo. Kedar naj začnemo letos s pretakanjem? Takoj, ko se vino izčisti. Letošnja vina nimajo preveč kisline in zato ni treba, da bi ležala delj časa na drožeh.

Zveplanje sodov pri pretakanju. Zdrava vina se naj slabo zažveplajo, ker bi preveč zažveplani sodi ovirali naravni razvoj mladega vina. Polkoščka zadostuje za en polovnjak (1 g na 1 hl posode). Vina pa, ki imajo vsled zveplanja grozdja slab duh in okus, se morajo pretočiti v močno zažveplane sode.

Kletarski nadzorniki Nemške Avstrije so lansko leto vposlali kemičnemu preizkuševališču na Dunaju 230 vin za preizkušnjo. Od teh vin 137 pošiljak ali 60.6% ni odgovarjalo postavnim določilom. Bilo je "pančano" blago. Drugi uradi so vposlali 106 vin na preizkušnjo, od katerih 64.7% ni bilo spoznano za pristni pridelek. Te številke nam mnogo povedo.

Cene vinu. V Nemški Avstriji stane 1 liter vina 400 do 500 nemško-avstrijskih kron, na Madžarskem 24 do 30 vgrških kron, na Čehoslovaškem 14—18 čehoslovaških kron, na južnem Tirolskem 2—2½ lire, v Italiji 1½—2½ lire, na Francoskem 1—2 franka, v Jugoslaviji pa od 18 do 34 K. Stajerska vina poznih trgategv niso pod 24 K za dobilo. Ljutomerčan stane od 25 K naprej.

Za več sto tisoč kron so ogulili kmet. živinorejce mešetarji in veleverizniki na mariborskem sejmu dne 22. novembra. Prejšnje dni in še tudi dan zjutraj so razkričali, da so cene živini močno padle, da ne bo nič kupcev. In premotili so jih mnogo. Tako je n. pr. nek veriznik W. samo pri enem paru volov po lastni izpovedi zaslužil tekom par ur 5427 K. Živinorejcu je plačal vole po 19 K, prodal pa jih je po 22 K, kakor je naznanil pri prodajnem uradu. Drugi pa pravi, da mu je Predovič plačal celo 24 K za 1 kg žive teže. Torej je zaslužil še več. Ti verizniki lažijo na sejmih za velikimi nakupovalci in jim govorijo, če pridejo do kakega kmeta: Teh volov nikar ne kupi, so slabi. In ko gre Predovič ali Italijan mimo, pa jih kupi veriznik za nizko ceno, a kmalu na to jih proda veletržcu za 3 do 6 K dražje, kot jih je kupil od kmeta. Kje je politična oblast, da ten pijavk ne zapre v ribelkamro!

Cene goveji živini na sejmu v Mariboru dne 22. novembra so se malo dvignile napram cenam pred 14 dnevi. Kupci so prišli iz Ljubljane in Zagreba. Cena volov I. vrste je bila od 17 do 20 K, izjema 1 par celo 22 K. Cena drugi živini za mesarje se je sukala med 10 do 16 K, 1 kg žive teže. Klobasarji pa so dajali za krave in za slabo robo 6 do 10 K. Živine je bilo toliko, da je bilo sejmšče prenapolnjeno. Poprodalo se je približno polovico priglane živine. Boljše blago so pokupili izvoznicarji.

Vela, ki sta tehtala 1800 kg sta bila prignana na mariborski živinski sejem pretekli terek. Bila sta last veleposestnika dr. Schmidererja v Mariboru. Cena 22 K za 1 kg žive teže. Tako težkih volov že dolgo ni bilo v Mariboru na sejmu.

Na svinjski sejm v Maribor dne 18. t. m. se je pripeljalo 144 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 4—5 tednov stari komad 100—150 K, mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200—240 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari komad 300—350 K, mladi prašiči 4—6 mesecev star komad 640—750 K, mladi prašiči 8—10 mesecev komad 1200—1500 K, prašiči 1 leto stari komad 2600 do 3000 K, prašiči 1½ leto stari komad 3000 do 3500 K, ple-menske svinje 1 kg žive teže 26 do 28 K, polpitane svinje 1 kg mrtve teže 4 do 36 K, kože komad 200 do 350 K.

Cene poljskim pridelkom. Promet na žitnih tržiščih naše države je neznoten. Ker se vrednost našega denarja nekoliko dviga, so kupci precej opreznji. V Subotici stane meterski stot pšenice 1280—1300 K, rži 1100—1105 K, stare koruze 1000—1020 K, moke nularce 1780—1800 K. V Rumi stane pšenica 1270—1280 K, nova koruza pa 880—890 K. V Somboru stane pšenica